

RINGVIRKNINGER AV UTENLANDSKE NORWEGIAN-REISENDES KONSUM I NORGE

Oppsummering

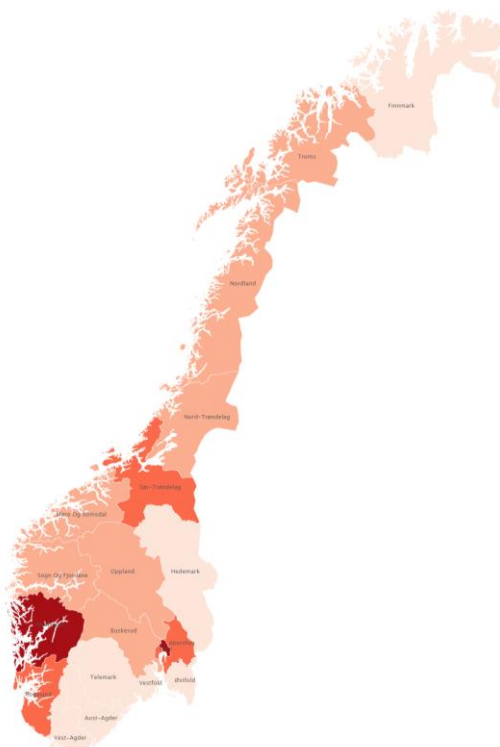
Virkning på omsetning

Virkning på sysselsetting

Appendix - beregningsgrunnlag

- Norwegians flyvninger av utenlandske turister til Norge bidrar, i følge Menons beregninger, til en meromsetning i norsk næringsliv på 11,5 milliarder kroner.
- Meromsetningen legger grunnlaget for nær 16 000 arbeidsplasser. Arbeidsplassene skapes hovedsakelig i:
 - Hotell og restaurant
 - Opplevelsesbedrifter
 - Transport
 - Dagligvarehandel
- Meromsetningen er geografisk spredt og legger grunnlaget for arbeidsplasser og økonomisk aktivitet i hele Norge.
- Sysselsettingseffekten er sterkest på Vestlandet, Oslo og indre østlandsområdet.
- Det er i Nord-Norge og på Vestlandet flyvningene for Norwegian har størst relativ betydning for næringslivet.
- Reiselivet i disse regionene utgjør en større del av total verdiskaping enn i andre regioner.
- Norwegian er en viktig bidragsyter til reiselivsnæringens viktighet i Nord-Norge, på Vestlandet og på Østlandet.

Sysselsettingseffekter utenlandske turister Norwegian

Fylke	Antall sysselsatte i 1000
Hordaland	3,5
Oslo	3,5
Rogaland	1,4
Akershus	1,3
Sør-Trøndelag	0,9
Buskerud	0,6
Troms	0,6
Møre og Romsdal	0,5
Oppland	0,5
Sogn og Fjordane	0,5
Nordland	0,4
Nord-Trøndelag	0,4
Vestfold	0,3
Hedmark	0,3
Østfold	0,3
Finnmark	0,3
Vest-Agder	0,3
Telemark	0,2
Aust-Agder	0,1

Oppsummering

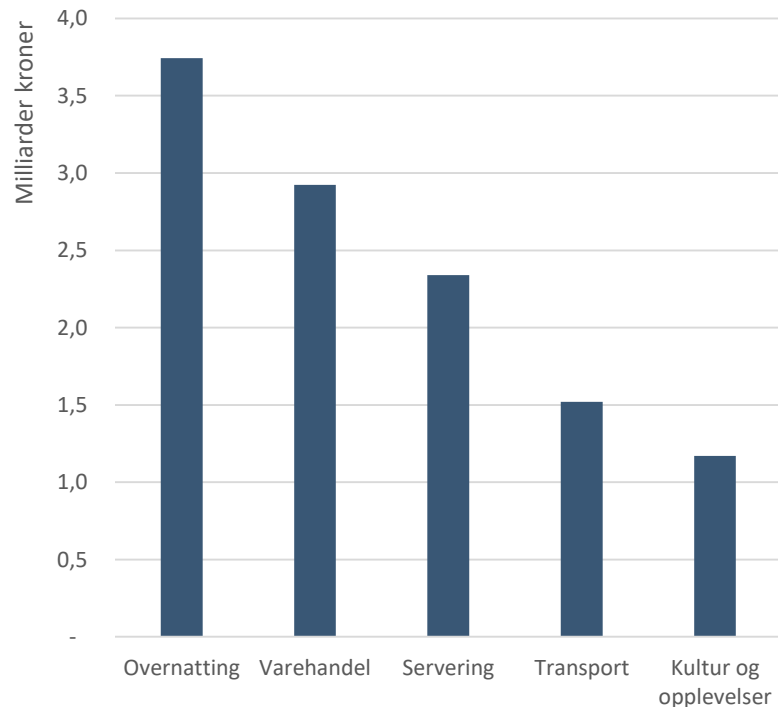
Virkning på omsetning

Virkning på sysselsetting

Appendix - beregningsgrunnlag

- Våre beregninger viser at utenlandske turister fra Norwegian bidrar med 11,8 milliarder kroner i meromsetning i norsk næringsliv.
- Hvordan forbruket fordeler seg i ulike næringer er vist i figuren til høyre.
- Beregningene tar utgangspunkt i Innovasjon Norges tall for gjennomsnittlig forbruk blant turist- og feriereisende
 - Ettersom flyreisende trolig har kortere opphold, har vi tatt utgangspunkt i et lavere gjennomsnittlig forbruk enn det Innovasjon Norges statistikk viser.
 - Antakelsen om lavere forbruk er også basert på tilgjengelig nasjonal og internasjonal statistikk om forbruk blant flyreisende.
 - Beregninger av meromsetning er Menons kvalifiserte estimat, men kan også sies å være et minimumsanslag.
- Med bakgrunn i eksisterende statistikk kan det sannsynliggjøres at sysselsettings- og verdiskapingseffekter er opp mot 50 prosent høyere enn våre beregninger.
 - I vedlegg vises vi verdiskapings- og sysselsettingseffekter av ulike anslag om gjennomsnittlig forbruk.
- Menon har også beregnet ringvirkninger av utenlandske turistenes konsum i Sverige og Danmark. Vi finner tilsvarende sterke virkninger som i Norge.

Meromsetning norsk næringsliv 2015 som følge av utenlandske turister fra Norwegian

Oppsummering

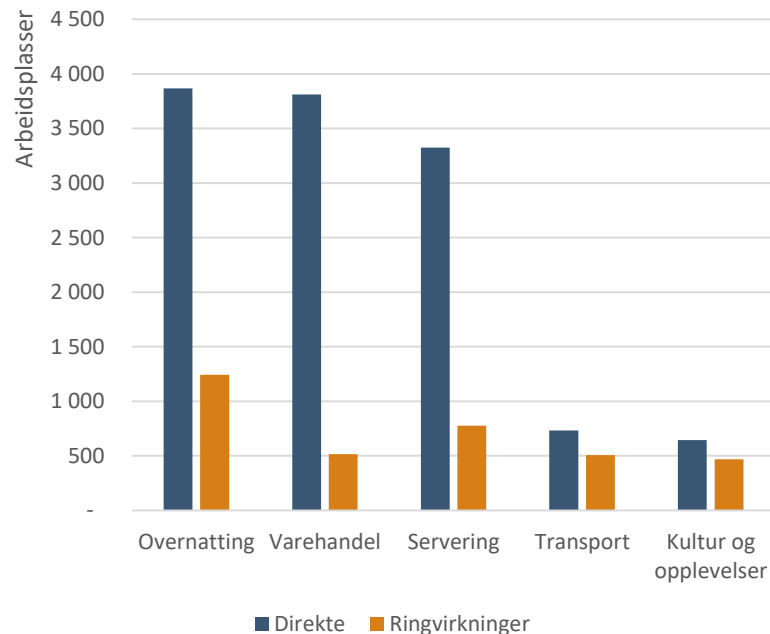
Virkning på omsetning

Virkning på sysselsetting

Appendix - beregningsgrunnlag

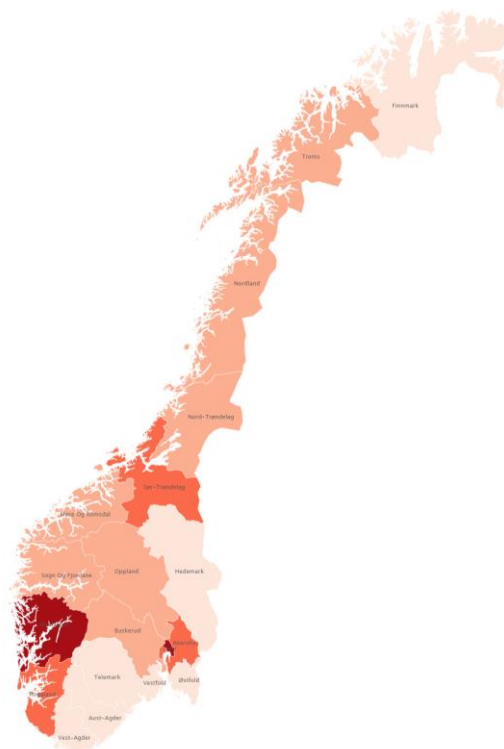
- Våre beregninger viser totale sysselsettingseffekter på nær 16 000 arbeidsplasser.
 - Av dette er 30 prosent ringvirkninger som følge av leveranser i verdikjeden.
- Sammenlignet med norsk næringsliv er sysselsettingseffektene sterke.
 - Dette skyldes at det skal mindre omsetning til for å skape en arbeidsplass i de typiske reiselivsnæringene.
- Beregningene er foretatt ved hjelp av ITEM, som er Menons ringvirkningsmodell.
 - Virkninger er beregnet i 6 ledd i verdikjeden. Etter 6 ledd er virkningene marginale. Det vil si at sysselsettingseffekten i sjuende ledd er lavere enn én.

Sysseilsettingseffekter som følge av utenlandske turister fra Norwegian

Syssetsettingseffekter utenlandske turister Norwegian

- Utenlandske turister med Norwegian sysselsetter flest folk i reiselivsnæringen i fylkene Hordaland og Oslo.
- Også i Rogaland og i flere østlandsfylker fører de utenlandske Norwegian-turistene til mange sysselsatte.
- Syssetsettingseffektene er beregnet både ved å ta utgangspunkt i hvor de flyr til, og hvor de sannsynligvis reiser til etter flyvningen.
- I kartet og tabellen på siden vises det hvordan sysselsettingseffektene spres geografisk.

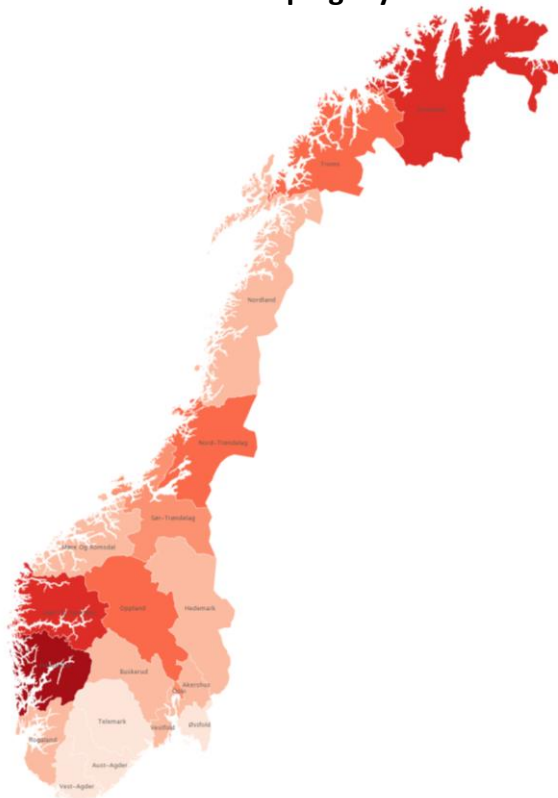

Fylke	Antall sysselsatte i 1000
Hordaland	3,5
Oslo	3,5
Rogaland	1,4
Akershus	1,3
Sør-Trøndelag	0,9
Buskerud	0,6
Troms	0,6
Møre og Romsdal	0,5
Oppland	0,5
Sogn og Fjordane	0,5
Nordland	0,4
Nord-Trøndelag	0,4
Vestfold	0,3
Hedmark	0,3
Østfold	0,3
Finnmark	0,3
Vest-Agder	0,3
Telemark	0,2
Aust-Agder	0,1

- Det er i Nord-Norge og på Vestlandet flyvningene for Norwegian har størst relativ betydning for næringslivet.
- Reiselivet utgjør i disse regionene en større del av total verdiskaping enn hva det gjør i andre regioner.
- Norwegian er en viktig bidragsyter til reiselivsnæringens viktighet i Nord-Norge, på Vestlandet og på Østlandet.

Relativ betydning av Norwegians utenlandsturister på verdiskaping i fylker

Fylke	Indeksert viktighet av Norwegians betydning for verdiskaping i fylket. 1 er gjennomsnitt
Hordaland	2,2
Sogn og Fjordane	1,6
Finnmark	1,6
Troms	1,3
Oppland	1,3
Nord-Trøndelag	1,2
Sør-Trøndelag	1,1
Oslo	1,1
Rogaland	0,9
Buskerud	0,8
Akershus	0,8
Hedmark	0,8
Nordland	0,8
Møre og Romsdal	0,7
Vestfold	0,6
Vest-Agder	0,6
Telemark	0,5
Østfold	0,5
Aust-Agder	0,5

Oppsummering

Virkning på omsetning

Virkning på sysselsetting

Appendix - beregningsgrunnlag

- Vi har lagt til grunn at den gjennomsnittlige utenlandske flyturst som reiser til Norge med Norwegian legger igjen 11000 kroner i løpet av reisen.
- Denne tabellen viser resultat om vi hadde lagt til grunn forbrukstall per reisende ± 3000 kr og ± 6000 kr.
- Legger til grunn Norwegians tall på 1063082 reisende til Norge det siste året.

Totalforbruk per reisende	Omsetning	Direkte vs	Ringvirkning vs	Direkte sys	Ringvirkning sys
11000 kr	11,7 mrd. kr	5,3 mrd. kr	3,7 mrd. kr	12400	3500
5000 kr	5,3 mrd. kr	2,4 mrd. kr	1,7 mrd. kr	5600	1600
8000 kr	8,5 mrd. kr	3,9 mrd. kr	2,7 mrd. kr	9000	2600
14000 kr	14,9 mrd. kr	6,7 mrd. kr	4,8 mrd. kr	15800	4500
17000 kr	18,1 mrd. kr	8,2 mrd. kr	5,8 mrd. kr	19100	5400

Tall for omsetning og verdiskaping (vs) i NOK. Sysselsatte (sys) i antall ansatte. Avrundet.

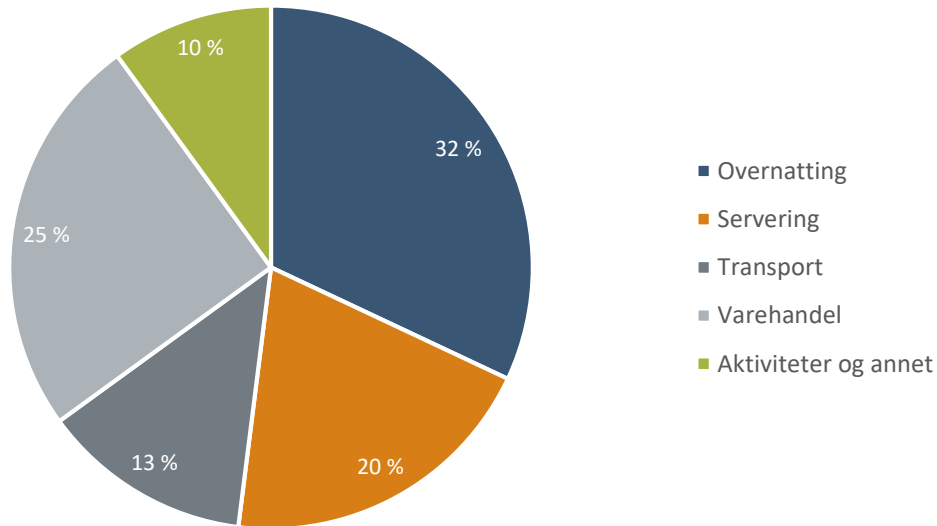
- **Passasjergrunnlaget: 1 063 082 reisende**

- Mottatt datafil fra Norwegian, med antall passasjerer med Norge som hoveddestinasjon i perioden september 2015 - august 2016.
- Passasjerer fra Sverige, Danmark, Tyskland, Storbritannia, Spania, USA og Thailand. Disse antas å utgjøre en stor majoritet av totalmarkedet.
- Reiser betalt i NOK er ekskludert for å unngå å ta med nordmenn som reiser fra utlandet.

- **Forbrukstall: 11 000 kr per person per reise**

- Utgangspunkt i forbruksundersøkelser fra Transportøkonomisk institutt (TØI) og Innovasjon Norge. Vi har foretatt konservative anslag.
- Totalforbruk kan dekomponeres i døgnforbruk og antall gjestedøgn. Begge er usikre.
- Forbrukstall varierer også mellom nasjonaliteter, reisemåte og sesong.
- Usikkert hvor stor andel av reiseutgiftene som betales i hjemlandet før reisen som tilfaller Norge.
- Kostnaden for flybilletten inkluderes ikke.
- TØI 2007, Totalforbruk utenlandske flyturister:
 - Kr 14210 (sommer)
 - Kr 10330 (vinter)
- Innovasjon Norge, Turistundersøkelsen 2015, totalt utlendinger alle reisemåter:
 - Kr 22275 (sommer, feriereisende), kr 10565 (sommer, forretningsreisende)
 - Kr 11220 (vinter, feriereisende), kr 11475 (vinter, forretningsreisende)

- Forbruket fordelt på bransjer/varegrupper er basert på den siste forbruksundersøkelsen som dokumenterte utenlandske flyturisters forbruksmønster, TØI (2005).
- Andelene er gjennomsnitt av forbruksmønsteret for henholdsvis vinter- og sommersesongen 2005.
- Forbruksmønsteret likner det man finner også i nyere svenske undersøkelser.

Utenlandske flyturisters forbruk fordelt på bransjer. Kilde: TØI (2005)

- Dataene inkluderer passasjerer med Norwegian til Norge fra utlandet, som betaler med utenlandsk valuta.
- Mellomlandinger der man reiser direkte videre er ikke inkludert.
- Mange reiser med Norwegian av andre grunner enn å dra på ferie eller på jobbkonferanse. Men offisielle forbrukstall er i stor grad basert på disse gruppene.
 - Vi har derfor gjort konservative anslag for totalforbruk per reisende.
- Norwegian er et lavprisselskap. Det kan tenkes at de som reiser med Norwegian har et annet forbruksmønster på reisen enn gjennomsnittet av flyreisende. For eksempel vet vi at Norwegian har stor markedsandel hos yngre passasjerer. Mange ønsker å fly billig, og heller bruke mer penger på destinasjonen.

- Vi har brukt Menons ringvirkningsmodell ITEM, som tar utgangspunkt i SSBs kryssløp for handel mellom næringer.
- SSBs kryssløp sammenfaller med årlig nasjonalregnskap.
- Dette er en brutto ringvirkningsanalyse, og tar ikke hensyn til fortrenkningseffekter. Det betyr at bortfall av Norwegians aktivitet ikke vil føre til at alt av omsetning, verdiskaping og sysselsetting forsvinner. Disse vil i stor grad finne alternativ anvendelse.
- Den fylkesvise analysen er basert på antall reisende til de ulike flyplassene i Norge. Denne fordelingen er vektet sammen med SSBs tall for fylkesvis fordeling av antall hotellgjestedøgn og total verdiskaping i reiselivsnæringene i 2015. Ved å ta hensyn til både hvor turistene lander og utbredelsen til reiselivet generelt, tror vi at vi har gode estimat for hvor Norwegians passasjerer reiser.
 - Hvis vi kun hadde tatt hensyn til hvor flyplassene ligger plassert, ville effektene blitt for lite spredt i landet, og noen fylker ville ikke fått noen effekt av turister som kommer med Norwegian.
 - Hvis vi kun hadde brukt reiselivets utbredelse generelt, ville vi ikke tatt tilstrekkelig hensyn til at flyreisende i større grad oppsøker byområder enn andre, som f.eks. bil- og campingturister.
 - Landingene på Oslo Lufthavn Gardermoen er fordelt på hele landet ut fra reiselivets utbredelse i hvert fylke. Det er fordi vi tror at de aller fleste reiser videre etter å ha landet på Gardermoen. Dette kan imidlertid ha medført en undervurdering av Norwegian-passasjerenes betydning i Osloregionen og på Østlandet relativt til resten av landet.

- Ringvirkningsanalysen tar utgangspunkt i forbruket til flyturstene.
- Fordeles på næringer etter forbruksmønster.
- Bruker SSBs kryssløp til å finne hvilke næringer som leverer til disse.
- Hva omsetningen utgjør i verdiskaping og sysselsetting avhenger av varekjøpsandel, verdiskapingsandel og arbeidsintensitet i hver enkelt næring. Dette finner vi også i nasjonalregnskapet.

